

Call 2017

OPROEP VOOR HET INDIENEN VAN ONDERZOEKSVORSTELLEN IN HET KADER VAN HET PROGRAMMA POLITIE EN WETENSCHAP

INHOUDSOPGAVE

I. HET PROGRAMMA POLITIE EN WETENSCHAP	2
1. DOEL EN OPZET	2
2. OPZET ONDERZOEKSPROGRAMMERING	2
3. DE FORMULERING EN AANBESTEDING VAN HET ONDERZOEKSPROGRAMMA	2
II. DE CALL 2017	4
1. CALL 2017	4
2. INSCHRIJVINGSPROCEDURE	7
a. Het opstellen in hoofdlijnen van een onderzoeksidee (2 pagina's)	7
b. Het indienen van een onderzoeksidee	7
c. Inschrijvingstermijn en adres	7
3. SELECTIE- EN BEOORDELINGSPROCEDURE	8
4. AANBESTEDINGSPROCEDURE	8
III. NADERE INFORMATIE	9
1. WEBSITE	9
2. BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS EN E-MAILADRESSEN	9
BIJLAGEN	
a. STRATEGISCHE ONDERZOEKSAGENDA VOOR DE POLITIE 2015-2019	

N.B.: De bijlage is apart downloadbaar

DEEL I. HET PROGRAMMA POLITIE EN WETENSCHAP

---

1. DOEL EN OPZET

Het Onderzoeksprogramma Politie en Wetenschap van de Commissie Kennis en Onderzoek wil een impuls geven aan de zoektocht naar praktijkgerichte kennis ter ondersteuning van het politievak en -onderwijs. Daarbij is zowel de politie zelf als haar omgeving onderwerp van onderzoek. Ook wil Politie en Wetenschap een bijdrage leveren aan de wetenschappelijke kennis over de politie en de inrichting van de politiefunctie in een democratische rechtsstaat.

Er worden hoge eisen gesteld aan zowel de relevantie van onderzoeken als aan de overdracht van onderzoeksresultaten aan onderwijs en praktijk. Het uiteindelijke doel is dat nieuw ontwikkelde kennis haar weg vindt in de politiepraktijk, het politiebeleid en de politieopleiding.

---

2. OPZET ONDERZOEKSPROGRAMMERING

In nauwe afstemming en samenwerking met de politie is door de Politieacademie een Strategische Onderzoeksagenda voor de Politie opgesteld (SOANP), zie bijlage 1. Deze Strategische Onderzoeksagenda is na advies van de Commissie Kennis en Onderzoek door de Minister van Veiligheid en Justitie op 1 mei 2015 vastgesteld en geeft van 2015 tot 2019 sturing aan het onderzoek dat wordt gestart door zowel Politie en Wetenschap als de Politieacademie. Doel is om nog beter aan te sluiten bij de behoefte van de politie en meer samenhang te brengen in onderzoek dat door de Politieacademie wordt uitgevoerd en extern in opdracht van Politie en Wetenschap wordt aanbesteed. De politie hecht aan deze samenhang in onderzoek en gebruikt daarom de Strategische Onderzoeksagenda ook als basis voor eigen onderzoek. De SOANP omvat een aantal thema's waarvan de politie heeft aangegeven dat deze aansluiten bij haar behoefte aan onderzoek voor de komende jaren. Hierover wordt inhoudelijk bij deel II meer toegelicht. Daarbij is een verdeling gemaakt tussen thema's die met name door de Politieacademie worden onderzocht, en thema's die vooral door middel van de Call worden aanbesteed. Bij Politie en Wetenschap vindt onderzoek plaats op thema 1 van de SOANP; dit brede thema wordt in de SOANP 'Actuele ontwikkelingen en interventies' genoemd. Verder staan de thema's 2c 'Eigentijdse relatie met burgers', 3d 'Functioneren als één korps' en 3e 'Samenwerken en identiteit' centraal bij Politie en Wetenschap. Hierover vindt u meer informatie bij deel II van de Call. Naast de genoemde thema's is er elk jaar in de Call ook in enige mate ruimte voor onderzoeksvoorstellen uit het vrije thema.

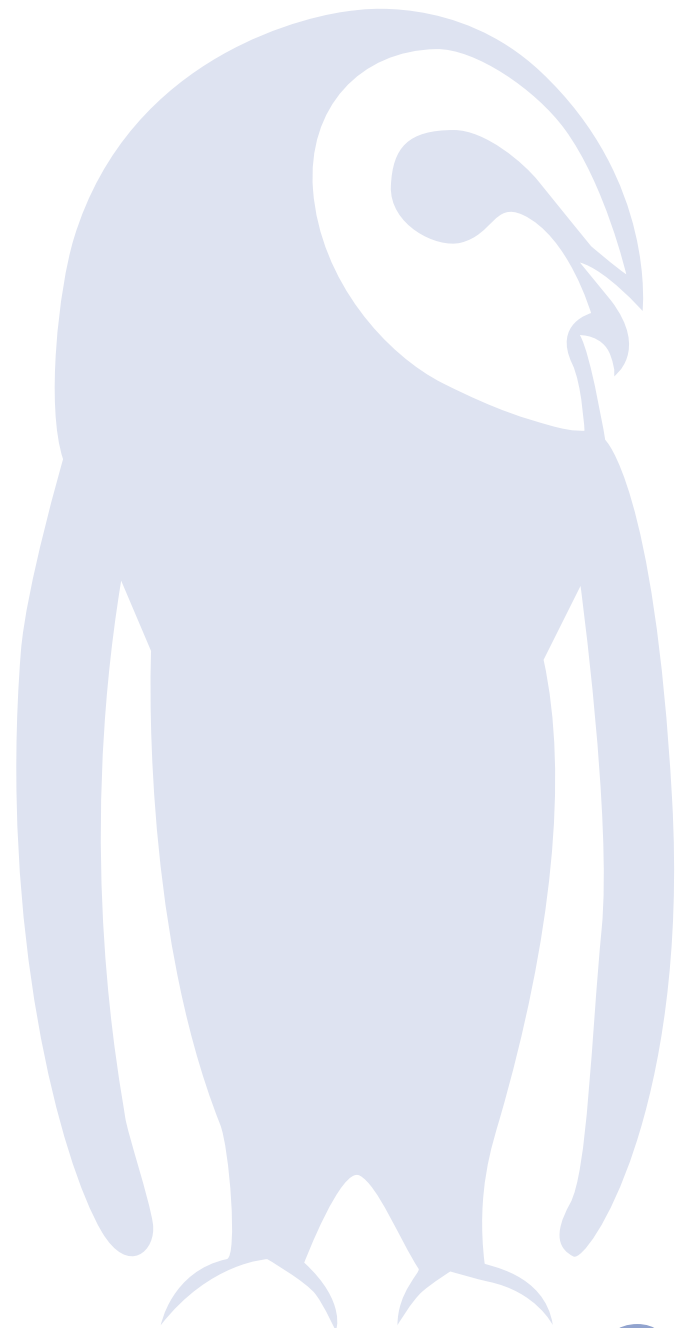
---

3. DE FORMULERING EN AANBESTEDING VAN HET ONDERZOEKSPROGRAMMA

De kern van Politie en Wetenschap bestaat uit een onderzoeksprogramma dat jaarlijks wordt geactualiseerd via een publieke aanbesteding van nieuw onderzoek. Jaarlijks wordt in maart/april een openbare oproep gepubliceerd, de zogenaamde Call. Daarin worden kennis- en onderzoeksinstellingen uitgenodigd om onderzoeksvoorstellen in te dienen.

De inschrijving is gebonden aan een aantal procedures met betrekking tot onder meer het opstellen en indienen van voorstellen. Ingediende voorstellen en aanvragen worden onderworpen aan een selectie- en beoordelingsprocedure onder supervisie van de Commissie Kennis en Onderzoek (CKO) van de Politieonderwijsraad.

De CKO toetst en beoordeelt de ontvangen onderzoeksideeën en -voorstellen. Onderdeel van de selectie- en beoordelingsprocedure is dat de politie, als belangrijke gebruiker van onderzoeksresultaten, wordt geconsulteerd over kansrijke onderzoeksideeën en -voorstellen om te toetsen in hoeverre zij aansluiten bij de in de Onderzoeksagenda geformuleerde behoefte aan onderzoek. De CKO stelt op basis van de selectie- en beoordelingsprocedure een voordracht op voor het onderzoeksprogramma van Politie en Wetenschap. Het onderzoeksprogramma wordt ter vaststelling voorgelegd aan de directeur van de Politieacademie. Voor nieuw te starten onderzoek is jaarlijks ongeveer 1,6 miljoen euro beschikbaar. Er worden 15 tot 20 onderzoeksvorstellen gehonoreerd op basis van de Call.

1. CALL 2017

De Strategische Onderzoeksagenda voor de Politie als basis

Evenals vorig jaar is ook de Call 2017 gebaseerd op de Strategische Onderzoeksagenda voor de Politie (SOANP). Onderzoek naar de effectiviteit van politiewerk binnen de nationale politie blijft daarbij belangrijk. De (internationale) samenwerking met partners krijgt eveneens een centrale plaats. Bovendien is onderzoek naar de relatie van de politie met burgers gewenst. Met name vergelijkend, innovatief en experimenteel onderzoek wordt ook dit jaar sterk aangemoedigd. Binnen de thema's van de Onderzoeksagenda leggen wij in de Call 2017 de nadruk op enkele actuele vraagstukken. Doel is om hiermee meer samenhang te brengen in onderzoek en aan te sluiten bij de actuele behoefte aan onderzoek. Rode draad in deze Call is meer toekomstgericht onderzoek. Hierbij wordt vooral aandacht gevraagd voor de gevolgen van digitalisering en voor cybercriminaliteit.

Centraal thema: aanpak georganiseerde criminaliteit

Het eerste actuele vraagstuk van deze Call is de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Zo is er behoefte aan kennis en inzicht in het effectief ontregelen van criminele systemen. Hoe effectief is het bijvoorbeeld om te focussen op de centrale figuren in een opsporingsonderzoek in plaats van op de lagen daaronder? Zijn er interessante alternatieven qua aanpak en interventies om crimineel handelen te frustreren?

Daarbij kan ook gedacht worden aan de wijkaanpak en bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. Wat is bijvoorbeeld de rol van de wijkagent bij het signaleren en communiceren van lokale signalen van georganiseerde criminaliteit? Hoe kunnen deze signalen beter bij de opsporing terechtkomen? Hoe verloopt de samenwerking tussen gemeenten en politie en kan de informatiedeling verbeterd worden?

Werkt een persoonsgebonden ketenaanpak en zo ja, voor welke vormen van criminaliteit? Wat is hiervan the-state-of-the-art en wat zijn ervaringen in het buitenland? Zou een persoonsgebonden aanpak ook kunnen werken bij daders van georganiseerde criminaliteit?

Ook de samenwerking tussen publieke en private partners in de aanpak van georganiseerde criminaliteit neemt toe en kent steeds meer successen. Toch verloopt deze samenwerking niet altijd vlekkeloos. Het imago van de branche en economische belangen spelen hier bijvoorbeeld een rol bij. Dit roept de vraag op hoe je als politie je partners selecteert en welke strategieën, tactieken en rolverdeling het best werken in deze samenwerking.

Daarnaast is het speelveld van de informatie en intelligence over criminaliteit veranderd. De politie en het OM hebben niet meer het monopolie. Ketenpartners verzamelen steeds meer zelf hun informatie en ook private bedrijven doen dit en stellen die informatie ook beschikbaar (Big Data). Er spelen hierbij vragen inzake onderling vertrouwen en privacyaspecten. En hoe breng je deze informatie bij elkaar? Hoe werk je met elkaar samen? Moet de politie daarin altijd de leidende rol hebben of meer gezien worden als één van de vele spelers? En wat vraagt dat van de politie? Deze vragen sluiten ook aan bij het centrale thema in deze Call van de relatie met partners, zie verder.

Een ander belangrijk aandachtspunt is het inschatten van risico's door de politie. De politie wil meer gebruik maken van beschikbare informatie bij de aanpak van criminaliteit en ziet mogelijkheden

in het gebruik van risicotaxatie-instrumenten. Hoe kom je daarbij tot de juiste indicatoren voor de risico's van een specifieke vorm van criminaliteit? Risicotaxatie speelt ook een rol bij de intake. Hoe krijg je als politie bij een melding of aangifte door een slachtoffer sneller een beeld van de risico's en daarmee van de urgentie, bijvoorbeeld de dreiging/nabijheid van de dader en de ernst voor het slachtoffer?

Voor het inschatten van risico's kan onder andere gekeken worden naar ervaringen in het buitenland. Er is behoefte aan meer onderzoek met een internationaal karakter. Welke vormen van criminaliteit vragen nadrukkelijk om een aanpak bij de (internationale) bron? Welke ervaringen zijn er in het buitenland waar de Nederlandse opsporing van kan leren? Kunnen internationale ervaringen de Nederlandse politie bijvoorbeeld helpen om meer toekomstgericht te worden in de organisatie van de opsporing?

Binnen dit centrale thema wordt aandacht gevraagd voor de relatie van georganiseerde criminaliteit met terrorisme, de aanpak van drugscriminaliteit, horizontale fraude (in het particuliere geld- en goederenverkeer) en wat dit betekent voor aangiftemogelijkheden, mensenhandel en de aanpak van mobiel banditisme. Meer specifiek is er onder andere behoefte aan verdiepend onderzoek naar de dynamiek en werving binnen Marokkaanse en Turkse criminele netwerken, zowel in de grote als de middelgrote steden. Ook meer onderzoek vanuit het perspectief van de dader is interessant. Daarnaast is meer gespecialiseerd onderzoek naar geldstromen bij georganiseerde criminaliteit nodig. Waar gaat het geld naartoe, hoe vindt het zijn weg en hoe verdwijnt het? Wat zijn vindplaatsen van crimineel vermogen en welke interventies om crimineel vermogen af te pakken leveren het beste resultaat op?

Speciale aandacht wordt gevraagd voor (de rol van de politie bij) de aanpak van cybercriminaliteit. Wat is de meerwaarde van een politieke aanpak boven de – deels private – partijen die zich al met cybercriminaliteit bezighouden? Moet de politie zelf meer kennis in huis halen of kan de kennis beter extern geadresseerd worden bij specialisten? De politie heeft ook behoefte aan onderzoek naar beleving en de beweegredenen van slachtoffers van cybercriminaliteit. Zien ze zichzelf als slachtoffer van criminaliteit, naar welke partij(en) stappen zij voor hulp en, waarom? Kan het omgaan met de aangifte van cybercriminaliteit door de politie verbeterd worden? Hoe groot is de ingeschatte dark number bij deze vorm van slachtofferschap? Ook hier kan gekeken worden naar de mogelijkheden van een lokale aanpak. Wat zijn bijvoorbeeld lokale signalen waardoor wijkagenten cybercriminaliteit op het spoor komen?

Informatie die beschikbaar komt als gevolg van digitalisering kan leiden tot nieuwe vormen van criminaliteit maar ook van opsporing. Mensen uploaden allerlei vertrouwelijke informatie naar websites (zoals de opkomst van e-apothekers, e-health, e-government etc.) en deze informatie kan gehackt worden met alle gevolgen van dien. Denk bijvoorbeeld ook aan nieuwe manieren waarop mensen zich met name in de VS zelf meten (Quantified Self). Deze informatie is kwetsbaar maar kan voor de opsporing ook heel relevant zijn. Of denk aan het gebruik van Google zoektermendata. Verkennend onderzoek naar het gebruik van dergelijke informatie voor nieuwe vormen van criminaliteit en de consequenties voor politiewerk is gewenst.

Centraal thema: de politieagent, professie en privé

Politiewerk is – ondanks de digitalisering en technologisering – in hoge mate mensenwerk. Het gezag van de politie komt in interactie met de samenleving tot stand. Dat maakt juist ook onderzoek naar politiemensen interessant en relevant. Dergelijk onderzoek vormt bovendien een belangrijke aanvulling op het onderzoek naar de organisatie en het functioneren van bijvoorbeeld recherche- of basisteams.

Wie zijn die politiemensen? Waarom zijn zij bij de politie gaan werken? Wat drijft/motiveert hen om binnen te komen en om te blijven? Heeft de politie in Nederland nog een eigen identiteit en zo ja, hoe ziet die er dan uit? Welke waarden omarmen politiemensen en hoe verhoudt dat zich tot de keuzes die de organisatie maakt? Hoe kijken zij aan tegen de discussie over andere en hoger opgeleide politiemensen in de toekomst en tegen mogelijkheden van loopbaanontwikkeling?

Speciale aandacht wordt gevraagd voor politiemensen met een migratieachtergrond. Hoe zien zij die identiteit van de politie? Waarom zijn zij bij de politie gegaan en hoe houd je als politie het werk ook voor hen aantrekkelijk? Waarom gaan politiemensen met een migrantenachtergrond relatief vaker snel weg uit de politieorganisatie? Wat zijn de pushfactoren en wat kun je daar als politie aan doen?

De politie wil graag werven onder bevolkingsgroepen met een migratieachtergrond. In de praktijk blijkt dat bepaalde bevolkingsgroepen echter relatief vaak niet door de selectieprocedure komen. Hoe is dit te verklaren en kan er bijvoorbeeld met betere voorlichting iets aan gedaan worden?

Centraal thema: Relatie politie met partners en burgers

De samenwerking en relatie met partners en met burgers zijn thema's binnen de Onderzoeksagenda waarop ook onderzoek nodig blijft en waarvoor uw aandacht wordt gevraagd. Bij het thema 'Aanpak georganiseerde criminaliteit' zijn al enkele mogelijke onderzoeksvragen gesteld over de samenwerking met zowel openbaar bestuur en OM als met private partners.

Er wordt echter ook aandacht gevraagd voor de relatie tussen handhaving en hulpverlening. De ervaren toename van verwarde mensen op straat, die de politie veel tijd kosten, is al onderwerp van enig onderzoek geweest. Toch blijft er behoefte aan meer kennis over hoe je binnen de basispolitiezorg omgaat met de zorg voor kwetsbare personen. Denk hierbij bijvoorbeeld ook aan een toename van mensen met dementie als gevolg van de vergrijzing. Ook bij dit vraagstuk kan mogelijk geleerd worden van ervaringen in het buitenland.

Een ander relevant thema is de samenwerking van de politie met bedrijven en winkeliers en met scholen. Binnen dit thema zijn diverse invalshoeken mogelijk. Hoe kunnen bedrijven en burgers bijvoorbeeld weerbaar gemaakt worden tegen internetoplichting? Zie ook de eerdere vraag over slachtoffers van cybercriminaliteit. Wat klopt er van de berichten dat de criminaliteit op scholen toeneemt? Dat veel scholieren in het mbo-onderwijs behoorlijk radicale opvattingen hebben over de islam en vluchtelingen? Hoe ga je hier als politie mee om?

Tot slot vraagt de relatie van de politie met burgers blijvend aandacht. Ook hier speelt digitalisering en informatiegebruik een rol. Welke mogelijkheden bieden sociale media bijvoorbeeld om inzicht en invloed te krijgen op sociaal gedrag van burgers? Wat is daarin de rol van de politie? Hoe wenselijk is het om dit inzicht te verkrijgen?

---

2. INSCHRIJVINGSPROCEDURE

a. Het opstellen in hoofdlijnen van een onderzoeksidee (2 pagina's)

De procedure voor het indienen van onderzoeksvorstellen bestaat uit twee rondes. U wordt in deze eerste ronde uitgenodigd om een onderzoeksidee op hoofdlijnen in te dienen (maximaal 2 pagina's). Uit de ingediende onderzoeksideeën wordt een beperkt aantal geselecteerd en vervolgens wordt de indiener uitgenodigd om in nauwe afstemming met Politie en Wetenschap een onderzoeksvorstel uit te werken.

In het onderzoeksidee worden kort beschreven:

- het onderzoeksonderwerp, de belangrijkste onderzoeksvraag, relevantie en doelstelling
- te gebruiken onderzoeksmethoden op hoofdlijnen
- organisatie en uitvoering
- globale eerste raming van de kosten
- indien van toepassing: welk consortium van collega-instituten het onderzoek uitvoert, welk instituut welk deel van het onderzoek uitvoert en wie eindverantwoordelijk is voor het onderzoek

Aangezien het onderzoeksidee dient te leiden tot een Nederlandstalig eindrapport, moeten offertes in het Nederlands worden ingediend.

b. Het indienen van een onderzoeksidee

Inschrijvingsprocedure

De inschrijving behelst het indienen binnen de daarvoor gestelde termijn (zie hierna) van een onderzoeksidee van 2 pagina's voor een onderzoeksproject.

Per onderzoeksinstelling mogen maximaal 2 onderzoeksideeën worden ingediend.

N.B.: Dit is inclusief onderzoeksideeën die zijn ingediend in samenwerkingsverbanden en waarbij u de hoofdiener bent.

Onderzoeksideeën dienen uitsluitend per e-mail te worden aangeleverd.

c. Inschrijvingstermijn en adres

De inschrijving van de Call 2017 sluit op vrijdag **16 juni 2017 om 16.00 uur**. Dat wil zeggen dat onderzoeksideeën uiterlijk op dat tijdstip per e-mail moeten zijn aangeleverd bij het Programmabureau Politie en Wetenschap.

Let op: Onderzoeksideeën dienen te worden gemaïld naar:
monique.vannieuwenburg-willemsen@politieacademie.nl

Uiterlijk vrijdag **29 september 2017** ontvangt u bericht of uw onderzoeksidee is geselecteerd voor de tweede ronde. Indien dit het geval is, dan kunt u uiterlijk vrijdag **3 november 2017** het uitgewerkte onderzoeksvorstel indienen.

---

3. SELECTIE- EN BEOORDELINGSPROCEDURE

De procedure

Ontvankelijke onderzoeksideeën worden onderworpen aan een selectie- en beoordelingsprocedure onder supervisie van de Commissie Kennis en Onderzoek (CKO).

Ontvankelijke onderzoeksideeën worden in de eerste plaats beoordeeld op wetenschappelijke en praktijkrelevantie. Verder wordt gelet op creativiteit en originaliteit. Bovendien wordt een eerste inschatting gemaakt van de verwachte doelgerichtheid van de voorgestelde onderzoeksmethoden. De selectie van binnengekomen onderzoeksideeën wordt gemaakt door medewerkers van het Programmabureau Politie en Wetenschap in afstemming met de politie(-portefeuillehouders) en andere deskundigen. Vervolgens wordt bij de beste onderzoeksideeën getoetst of er overlap kan ontstaan met onderzoek van bijvoorbeeld de Politieacademie, het WODC en de Inspectie Veiligheid en Justitie. Hierna wordt door de CKO besloten welke onderzoeksideeën in een tweede ronde mogen worden uitgewerkt. Het uitwerken in de tweede ronde gebeurt in nauw overleg met Politie en Wetenschap en waar nodig met andere deskundigen. Op basis van de onderzoeksvoorstellen die binnenkomen in de tweede ronde, wordt een uiteindelijke selectie gemaakt die wordt voorgelegd aan de CKO.

De CKO toetst en beoordeelt de onderzoeksvoorstellen die op uitnodiging zijn uitgewerkt, op onder meer:

- wetenschappelijke kwaliteit
- praktijkrelevantie
- helderheid van probleem- en vraagstelling en te onderscheiden onderzoeksstappen
- aansluiting tussen doel- en vraagstelling en te hanteren methoden en technieken
- doorlooptijd en kosten (waaronder uurtarief) in relatie tot verwachte opbrengsten en resultaten

Onderzoeksvoorstellen zullen met elkaar concurreren en alleen de beste voorstellen worden gehonoreerd.

Afhankelijk van de uitkomst van deze procedures wordt een selectie gemaakt voor de voordracht aan de directeur van de Politieacademie.

Beoordelingstermijn

Indieners van onderzoeksideeën ontvangen uiterlijk vrijdag **30 juni 2017** bericht per mail of hun idee ontvankelijk is verklaard en in de beoordelingsprocedure wordt meegenomen. Vervolgens ontvangen zij uiterlijk vrijdag **29 september 2017** bericht of het ingediende onderzoeksidee doorgaat naar de tweede ronde. Onderzoeksideeën die zijn geselecteerd, dienen uiterlijk vrijdag **3 november 2017** als uitgewerkt voorstel te worden ingediend. Uiterlijk vrijdag **15 december 2017** zal bekend worden gemaakt welke onderzoeksvoorstellen zijn verkozen en deel uitmaken van het onderzoeksprogramma 2018 dat aan de directeur van de Politieacademie ter vaststelling zal worden aangeboden.

---

4. AANBESTEDINGSPROCEDURE

Als het geactualiseerde onderzoeksprogramma 2018 op voordracht van de CKO door de directeur van de Politieacademie is vastgesteld, kan met de aanbesteding van onderzoeksprojecten worden begonnen. Dat zal niet eerder zijn dan januari 2018.

De aanbesteding van projecten zal in hoofdzaak bestaan uit het opstellen en ondertekenen van onderzoekscontracten en mogelijk, in overleg met de onderzoekers, het instellen van een begeleidingscommissie voor het onderzoeksproject.

DEEL III. NADERE INFORMATIE

---

1. WEBSITE

Het Programma Politie en Wetenschap beschikt over een eigen website: www.politieenwetenschap.nl.

De Call 2017 kan van deze website worden gedownload.

Het e-mailadres voor het elektronisch toezenden van onderzoeksideeën is:

monique.vannieuwenburg-willemsen@politieacademie.nl

---

2. BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS EN E-MAILADRESSEN

Nadere informatie over deze Call kan telefonisch of per mail worden ingewonnen:

06-1321 6168 Annemieke Venderbosch, Programmadirecteur
annemieke.venderbosch@politieacademie.nl

06-1187 8237 Monique van Nieuwenburg, Bureau Politie & Wetenschap
monique.vannieuwenburg-willemsen@politieacademie.nl

